

[Larsen (Bjerre).]

det ogsaa lykkes at føre disse Lovforslag igennem paa en tilfredsstillende Maade.

Madsen-Mygdal: Af de to Lovforslag, der her samlede foreligger til Behandling, skal jeg i Modsætning til den ærede foregaaende Taler først knytte nogle Bemærkninger til Lovforslaget om Vilkaar for Overtagelse af Jorder i offentligt Eje.

Jeg kan da allerførst udtale min Tilfredshed med Lovforslagets Overskrift. Tidligere hed det: Vilkaar for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje; dette er nu forandret til: Overtagelse af Jorder i offentligt Eje. Jeg mener, det er en bedre Affattelse, en Affattelse, der klarere og tydeligere udtrykker, hvad der virkelig er Tale om.

De, der er Tilhængere af det Princip, som er nedlagt i Loven af 4. Oktober 1919, har jo været tilbøjelige til at ville hævde, at de Ejendomme, der oprettedes efter denne Lov, i Virkeligheden var fuldt ud at betragte som Selveje. Man sagde: Der bliver givet Skøde paa Ejendommen — at det var et Proformaskøde, hæftede man sig ikke saa meget ved; derfor holdt man ogsaa paa, at der var Tale om, at man solgte Jorden, og derfor hed Loven ogsaa Lov om Vilkaar for *Bortsalg* af Jorder i offentlig Eje.

Men der var den Modsigelse, at Jorden, skønt den ogsaa skulde være solgt, vedblev at være i offentligt Eje, og denne Fiktion om, at Brugerne var Ejere, at Staten havde solgt Jorden til dem, skønt Jorden ogsaa vedblev at være i offentligt Eje, vilde man for enhver Pris opretholde. Men nu er ogsaa denne Fiktion opgivet, nu kvitterer man denne Opfattelse, som jo heller slet ikke lader sig opretholde.

Den højterede Landbrugsminister udtalte ved første Behandling af Finansloven aabent og ærligt, hvad jeg priser ham for, at Betegnelsen offentligt Fæste havde han for sit Vedkommende ikke noget imod, for efter hans Opfattelse var det arbejdende Landbrug bedst tjent med offentligt Fæste; og det fremgik klart af Ministerens Udtalelser, at hans Maal var Indførelse af offentligt Fæste over hele Linien i Stedet for det private Selveje, som nu er det almindelige.

Denne Ombytning i Overskriften af Ordet „Bortsalg“ med „Overtagelse“ er i god Overensstemmelse med denne Udtalelse af Ministeren. Det er klart, at Formaalet, der tilstræbes, er offentligt Fæste af al dansk Jord, det vil sige: Staten eller Kommunerne som Ejere, Brugerne som Fæstere. Det er det, man tilstræber, og det træder allerede klart frem i Lovforslagets Over-

skrift. Jeg kan altsaa udtale min Anerkendelse af, at man saaledes slaar Visiret op og rent ud siger, hvad det er, denne Lovgivning tilsigter.

Ligeledes kan jeg som den foregaaende ærede Taler, der talte paa Socialdemokratiets Vegne, været tilfreds med, at man samler Loven af 4. Oktober 1919 og de ikke helt faa Tillægsbestemmelser til denne Lov, der i Tidens Løb er blevet givet, i een Lov. Det er altid en Fordel, at alle de forskellige Bestemmelser vedrørende Jord i offentligt Eje findes samlede paa eet Sted.

Men efter at have sagt dette beklager jeg at maatte udtale, at dermed er ogsaa min Anerkendelse og min Tilfredshed med det foreliggende Lovforslag udtømt. Ved det Lovforslag, som her foreligger for Folketinget, drejer det sig jo ikke om dette, at man af Hensigtsmæssighedshensyn samler nogle spredte Lovbestemmelser i en enkelt Lov, men det drejer sig om noget helt andet; det drejer sig om Indførelse og Anerkendelse af et fuldstændig revolutionerende Princip i vor Jordlovgivning, nemlig det private Selvejes Afskaffelse og Statens og Kommunernes successive Overtagelse af Ejendomsretten til al Jord her i Landet.

Da Loven af 4. Oktober 1919 i sin Tid blev vedtaget, var det en fra alle Sider anerkendt Forudsætning, at der her var Tale om et Forsøg, et Eksperiment, klart og tydeligt afgrænset til de Jordarealer, som Staten alt var i Besiddelse af, eller som den i Henhold til Lensaflysningsloven, senere Lovene om de sønderjydske Domæner og Præstegaardsjord, kom i Besiddelse af, og som Forsøgsperiode blev der i selve Loven fastsat et Tidsrum af 15 Aar, idet Lovens § 13 bestemmer, at Loven skal være at underkaste Revision inden 15 Aar efter dens Ikrafttræden.

Om det nu er denne Revision, den højterede Landbrugsminister ønsker gennemført med Lovforslaget, som det her foreligger, ved jeg naturligvis ikke, det er der ikke sagt noget om. De 15 Aar er ikke gaaet, der er endnu knapt gaaet 10; og i Virkeligheden er 15 Aar en meget kort Tid, naar man vil indvinde Erfaringer paa det Omraade, vi her behandler. Der gaar i Regelen længere Tid, ofte et helt eller endog flere Slægtled, inden det helt og fuldt viser sig, om en Jordlovgivning har uheldige eller heldige Virkninger. Og jeg maa mene, at kun 10 Aar efter, at Loven er vedtaget, paa et Tidspunkt, da de allerfleste Brug kun er nogle faa Aar gamle, og da Brugerens retslige Stilling kun i ganske faa Tilfælde er kommet til Afprøvning, vil man aldeles